

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2015, č. j. 044879/2015/KUSK, vedené Krajským soudem v Praze pod sp. zn. 46 A 30/2015, o námitce podjatosti všech soudců Krajského soudu v Praze vznesené žalobcem,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Praze JUDr. Dalila Marečková, JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D., Olga Stránská, JUDr. Věra Šimůnková a Mgr. Ing. Petr Šuránek, **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 A 30/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou doručenou dne 31. 3. 2015 Krajskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2015, č. j. 044879/2015/KUSK. Současně s tím vznesl námitku podjatosti dle § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vůči Krajskému soudu v Praze „jako celku“. Žalobce dále specifikoval, že ve věci namítá „*podjatost senátu 45 A – ve složení Zavřelová – Podhradský – Šuránek – jakož i Šimůnkové – Marečkové – Stránské a spol. Jakož i senátu 46A + 47 A KS Praha*“. Dle tvrzení žalobce mají shora uvedené senáty Krajského soudu v Praze zájem na věci a jednají v rámci koordinovaného postupu ve sféře potřeb a zájmů žalovaného. Žalobce navrhl, aby byla věc přikázána Městskému soudu v Praze, jelikož Krajský soud v Praze „*vyloženě straní – opakovaně – soustavně – žalovanému + zdejší kom.sféře*“.

[2] Ve svém dalším podání, které Krajskému soudu v Praze došlo dne 24. 4. 2015, žalobce tvrdil, že senáty 44 Ca, 42 Ad, 43, 45 A, 46 A, 47 A a 48 A neměly základní mravní zábrany vůči tomu, aby se nepodílely na podvodech, zločinných spiknutích a korupci. Ve vztahu k senátu 44 Ca žalobce uvedl, že se tento senát spolu s Nejvyšším správním soudem podílel na podvodu při rozhodování věci vedené Krajským soudem v Praze pod sp. zn. 44 Ca 22/08 (Nejvyšší správní soud v této věci usnesením ze dne 21. 10. 2008, č. j. Nao

103/2008 – 79, rozhodl, že soudkyně Olga Stránská, JUDr. Dalila Marečková a JUDr. Věra Šimůnková nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodnutí věci). Žalobce rovněž konstatoval, že se senát 44 Ca podílel na podvodech a na „zfalšování mat stavu v čj. 44 Ca 30 + 100/03, kdy si dovolil KS-Praha ignorovat závazné rozhodnutí z 28.8.1946 č. 269/46 a nečinnost v čj. výst 887/91 SU-Čáslav“.

[3] V návaznosti na vznesenou námitku podjatosti učinili soudci úseku správního soudnictví Krajského soudu v Praze JUDr. Dalila Marečková, JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D., Olga Stránská, JUDr. Věra Šimůnková a Mgr. Ing. Petr Šuránek písemné prohlášení (č. 1. 5 spisu Krajského soudu v Praze). Soudkyně JUDr. Dalila Marečková uvedla, že k projednávané věci ani k žalobci nemá žádný vztah, pro nějž by se měla cítit podjatá. Soudce JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D., prohlásil, že se ve vztahu k věci ani k žalobci necítí podjatý. Soudkyně Olga Stránská sdělila, že se ve vztahu k projednávané věci ani k žalobci necítí podjatá. Obdobně soudkyně JUDr. Věra Šimůnková uvedla, že nemá žádný vztah k projednávané věci ani k žalobci a soudce Mgr. Ing. Petr Šuránek prohlásil, že mu není znám žádný důvod podjatosti v dané věci nebo vůči žalobci a že není ve vztahu k jakékoliv osobě činné v orgánech místní samosprávy („komunální sféře“).

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti vznesená žalobcem není důvodná.

[5] Podle § 8 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodu uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Příslušnost soudu je tedy zásadně dána zákonem a postup, kterým je věc odnímána zákonnému (příslušnému) soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

[7] Z výkladu citovaného ustanovení je zřejmé, že se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat námitkou podjatosti směřující proti Krajskému soudu v Praze jako celku, tj. i proti soudcům daného soudu, kteří se nepodílejí na projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 46 A 30/2015. Soudnictví je totiž vždy pojmově spjato s rozhodováním konkrétních případů a nemá povahu akademického řešení obecných právních otázek, které

pokračování

nemají význam pro účastníky řízení, a proto i uvedený základní funkční princip nestrannosti je nutno vztahovat pouze ke konkrétní rozhodované věci. Účastník řízení tedy může namítat podjatost pouze u toho soudce, který je povolán v jeho věci rozhodnout. Při posuzování námítky podjatosti je nutno respektovat zásadu hospodárnosti řízení, která v daném případě velí postupovat tak, aby podjatost jednotlivých soudců byla prověřována jen potud, dokud se nenajde potřebný počet soudců, kteří jsou ve vztahu k věci nepodjatí a kteří tedy ve věci mohou jednat a rozhodovat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 – 34).

[8] Žalobce namítl podjatost Krajského soudu v Praze jako celku, přičemž následně specificky namítl podjatost senátů 44 Ca, 42 Ad, 43, 45 A, 46 A, 47 A a 48 A. Podle rozvrhu práce již věc byla přidělena senátu 46 A Krajského soudu v Praze, jehož členy jsou: Olga Stránská, předsedkyně senátu, JUDr. Dalila Marečková, JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D., JUDr. Věra Šimůnková a Mgr. Ing. Petr Šuránek. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval tím, zda je námitka podjatosti relevantní ve vztahu k těmto pěti soudcům. Teprve byla-li by námitka shledána důvodnou a byli-li by tito soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, přistoupil by Nejvyšší správní soud ke zkoumání podjatosti ostatních soudců krajského soudu.

[9] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[10] Žalobce spatřuje důvod podjatosti senátu 46 A Krajského soudu v Praze v rozhodovací činnosti soudců tohoto senátu v minulých řízeních (srov. žalobcovu formulaci námítky podjatosti: „*V rámci zjevně koordinovaného postupu – KS-Praha senát 45 A to je Zavřelová a spol. Mně upřeli právo na právní ochranu Nebudou jinak ani jednat v dalším podvodu SU-Čáslav., než tendenčně!*“).

[11] Dle § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s. důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných

věcech. Postup v rozhodování dotčených soudců v jiných věcech tedy nemůže vést k jejich vyloučení, byť by v těchto věcech byl sám žalobce neúspěšný.

[12] Nejvyšší správní soud k námitce žalobce podotýká, že soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či nezákonného postupu soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2015, č. j. Nao 82/2015 – 58).

[13] Z tvrzení žalobce ani z obsahu spisu nevyplývá, že by se uvedení soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování této věci ve správním nebo v předchozím soudním řízení, přičemž předchozí řízení je třeba chápat nikoli časově (tedy nikoli jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl žalobce účastníkem a v němž se uvedený soudce podílel na rozhodování), nýbrž instančně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 – 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl jen soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O takový případ však v nyní posuzované věci nejde.

[14] Žalobce ve svém podání dále tvrdil, že soudci Krajského soudu v Praze jsou bezpodmínečně podjatí a mají zájem na věci. Své tvrzení však nezdůvodnil a neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že je dán důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudců v řízení vedeném před Krajským soudem v Praze pod sp. zn. 46 A 30/2015, jak vyžaduje § 8 odst. 5 s. ř. s. Ze spisu rovněž nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že by členové dotčeného senátu měli k projednávané věci nebo k procesním stranám jakýkoliv vztah, což ve svém písemném prohlášení potvrdili i oni sami.

[15] Jelikož žalobce v posuzované věci netvrdil žádné konkrétní skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr o podjatosti soudců senátu 46 A Krajského soudu v Praze, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudci tohoto senátu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 46 A 30/2015. V důsledku toho odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.), neboť nenastala situace, že by pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nebylo možno sestavit senát.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu

